

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seurantaa koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

Esitetty valtionvarainministeriön toimivalta kuntien toiminnan ja talouden varautumisen ohjaamiseen on ajankohtainen ja sen tarve on ymmärrettävä. Luonnoksessa kuvataan, että ohjaustoimivalta säädettäisiin informaatio-ohjaukseen siten, että kunnille ei sillä asetettaisi sitovia velvoitteita. Tämä on tärkeää erityisesti, jos uusia resursseja kuntien varautumiseen ei osoiteta. Kunnilla on erilaiset mahdollisuudet varautumisen kehittämiseen. Erityisesti pienissä kunnissa ei ole tähän erillisiä henkilöitä, vaan varautumistoimintaa toteutetaan muiden tehtävien ohella. Ohjaaminen ei tulisi siis olla uusia tehtäviä tai esimerkiksi uusia raportointivelvoitteita luovaa vaan tietoa ja osaamista luovaa ja siten varautumista edistävää.

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Esitysluonnos sisältää vaikuttamistoimielinten aloiteoikeuden täsmentämisen kuntalakiin. Vaikuttamistoimielimet ovat tehneet aloitteita jo nykyisin lainsäädännön puitteissa, mutta kirjaus voisi nostaa oikeutta aiempaa enemmän esille ja edistää oikeuden tunnistamista ja käyttämistä kaikissa kunnissa.

Mahdollisuus muuttaa vanhusneuvoston nimi neutraalimpaan nimitykseen on hyvin kannatettava. Vanhus -termin sijasta käytetään nykyäänkin monissa yhteyksissä toisenlaisia termejä. Lisäksi neuvoston toimijat ovat usein aktiivisia ja toimintakykyisiä ikääntyneitä, jotka eivät miellä olevansa vanhuksia tai vanhusten edustajia.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

Kuntakonsernin yhtiöt toimivat usein huoltovarmuuden kannalta kriittisillä toimialoilla, kuten vesi- ja lämpöhuollossa. Esitetty lisäys konserniohjeeseen tytäryhteisöjen varautumisesta on perusteltu ja kannatettava. On hyvä, että kunta voi ohjeistuksessaan edellyttää tytäryhteisöiltä tietynlaista ja -tasoista varautumista. Ohjeistus voi parhaimmillaan edistää konsernin varautumisyhteistyötä. Kuntien kriittisten toimialojen huoltovarmuuden ja kriisinkestävyyden kehittämiseen tulee ohjata kuntien haettavaksi lisää kehittämisvaroja. Niiden avulla voidaan kehittää samalla uusia yrityksiä ja liiketoimintaa synnyttäviä kaksoiskäyttöteknologian ratkaisuja.

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Pirttiaho Heini
Hyrnsalmen kunta - Kunnanhallitus